

Politolog Iščenko: Osvobozená území: USA je zničily, Rusko je vybuduje

- CZ24 News | 21. srpna 2022

UKRAJINA/RUSKO: Nyní, v souvislosti s viditelným posunem směrem k anexi přinejmenším části (a pokud se ukáže, tak i všech) ukrajinských území, se v ruské společnosti zintenzivnily diskuse o obnově tamní ekonomiky.

Někteří naši spoluobčané se právem domnívají, že můžeme opět čelit situaci, kdy místní separatisté budou chtít opět volně manipulovat hospodářstvím, které Rusko obnoví. Nabízí se myšlenka ponechat Ukrajinu jako agrární přívěsek bez těžkého průmyslu.

Myšlenka je to mimochodem dobrá, ale nerealizovatelná. Přesněji řečeno, její realizace by byla pro Rusko mnohem nákladnější než přirozený rozvoj průmyslových odvětví bývalé Ukrajiny, která si stále zachovávají konkurenceschopnost a mohou být oživena.

Podívejme se na situaci po pořádku. Velká část ekonomiky bývalého SSSR byla definitivně zničena a nelze ji obnovit.

Kyjevský závod „Arsenal“ ztratil své kompetence v oblasti výroby kosmické optiky, výrobní kapacity i kvalifikovaný personál. Jeho obnovení je zbytečné a dokonce škodlivé, protože ruským společnostem, které ho nahradily, by se musely odebrat příslušné zdroje, čímž by se jim na jejich úkor vytvořil konkurent.

Není důvod obnovovat „Motor Sič“ v Záporoží jako samostatný podnik, protože Rusko vyrábí téměř celý sortiment leteckých motorů samo. Pokud by se ho však rozhodla koupit ruská společnost tohoto typu, aby rozšířila svůj byznys, tak to by bylo něco jiného.

Část vybavení a personálu dosud přežila a mohla by být dobře využita, a ne přeškolena na taxikáře a kadeřníky.

Problém s „Azovstalem“ je složitější. Možnost a hlavně účelnost oživení tohoto obřího monstra, které již desítky let znečišťuje Mariupol a okolí, je pochybná.

Na druhou stranu obyvatelé Mariupolu musí někde pracovat. Mnozí z nich jsou kvalifikovaní metalurgové. A není náhodou, že továrny byly postaveny právě zde (v blízkosti zdrojů surovin a v logistickém centru Azovské oblasti).

Je zřejmé, že budeme muset vycházet z mnoha faktorů, které zatím neznáme:

- kolik obyvatel zůstane v Mariupolu po skončení speciální operace (v současné době se počet obyvatel snížil třikrát oproti 600 tisícům na počátku 90. let a není jisté, zda se všichni nebo dokonce mnozí vrátí);
- zda bude oživení hutní výroby relevantní (s ohledem na práci přístavu a potenciální rozvoj turistického průmyslu, zda pro ni bude dostatek zbývajících pracovníků);
- zda ruské metalurgické holdingy budou chtít získat nový výrobní areál v Mariupolu, nebo se rozhodnou, že je levnější potenciálního konkurenta přiškrtnout, než se vzpamatuje.

A tak dále.

Obecně lze říci, že smyslem hospodářské obnovy anektovaných území je co nejrychleji se zbavit nutnosti zásobovat místní obyvatelstvo humanitární pomocí.

Území se musí uživit samo a zároveň přinášet zisk do rozpočtu.

Z tohoto pohledu je nejjednodušší využít logistické kapacity Ukrajiny.

Uprostřed obchodní války s Evropou ztrácejí dálnice, železnice a do jisté míry i produktovody na významu. Významnou roli však nadále hrají námořní přístavy. Dopravní infrastruktura, kterou je třeba obnovit, by se proto měla zaměřit především na přístavy.

V tomto ohledu jsou zajímavé trasy Oděsa – Cherson – Mariupol – Rostov a Cherson – Záporoží – Charkov – Belgorod. V případě připojení Kyjeva jsou pro uvádění běloruského zboží na trh zajímavé trasy Černigov – Kyjev a Kyjev – Oděsa, které vedou z Černigova přes Gomel do Minsku, potom na Mogilev – Oršu – Vitebsk a dále na Brjansk – Kalugu.

V přístavních městech nebo v jejich blízkosti vznikají zpravidla zpracovatelské závody pro některé z překládaných nákladů. Podobně budou fungovat ukrajinské těžební a zpracovatelské závody, které budou dodávat obohacenou rudu jak ruským podnikům, tak na vývoz (aby nemusely vozit prázdnou hlušinu loděmi a remorkéry).

Ukrajinské zemědělství se samozřejmě nikam nevytrácí, stejně jako potravinářská zařízení napojená na sady a zahrady. Je výhodnější zpracovávat produkty na místě než je vozit ke zpracování až bůhví kam.

Obecně platí, že až na strategické logistické otázky je pro stát nejvýhodnější neinvestovat do rekonstrukce a výstavby samostatně, ale spíše podporovat iniciativní projekty velkého ruského byznysu.

Nabízí se otázka: Proč to všechno potřebujeme? Vždyť Američané ukrajinskou ekonomiku zničili a v pohodě řídí Ukrajinu dál a ještě ji stíhají drancovat.

Faktem je, že zničením ukrajinské ekonomiky se Američané a Evropané snažili přerušit hospodářské vazby Ukrajiny na Rusko. Nejen Ukrajina, ale i ruské společnosti přišly o odbytové trhy.

Můžete se radovat, jak chcete, z růstu cen plynu, který převážil nad snížením prodeje Gazpromu, ale dříve nebo později ceny klesnou. Aby si Gazprom udržel příjmy, bude muset najít nové trhy nebo obnovit ty staré.

V roce 1992 Ukrajina nakoupila od Ruska 80 miliard metrů krychlových plynu, čímž se stala největším zákazníkem Gazpromu nejen v Evropě, ale i na celém světě (předstihla ji pouze EU jako celek). Nyní Kyjev od Gazpromu formálně nic nekupuje, a pokud se nějaký ruský plyn dostane na Ukrajinu reverzním přenosem, je to jen kapka v moři: maximálně 10-15 miliard metrů krychlových.

Hlavním důvodem je radikální snížení spotřeby plynu ukrajinskými průmyslovými spotřebiteli. Až začnou ukrajinské podniky opět pracovat a budou potřebovat ruský plyn, Gazpromu se trh zvětší.

Dále byla Ukrajina okradena soukromými osobami, ale všechno zaplatili jak ukrajinští, tak američtí daňoví poplatníci. Přes sto miliard dolarů v půjčkách (nepočítaje přímou pomoc), které Kyjev obdržel od Západu – jsou penězi západních daňových poplatníků, jež všechny zmizely v kapsách ukrajinských, amerických a evropských oligarchů.

Dlouhodobé poskytování humanitární pomoci ožebračuje ty, kdo ji přijímají, a korumpuje ty, kdo ji poskytují. Po několika letech už někteří nemohou dělat nic jiného než přijímat, zatímco pro jiné se shromažďování, doručování a distribuce pomoci stává hlavním zdrojem příjmů (pokud jde o soukromé osoby) a zlatým dolem, pokud jde o místní úředníky.

Američané ničili, protože potřebovali rozbít jednotný národohospodářský komplex, který spojoval postsovětské státy. Po zničení hospodářské jednoty byla zničena i národní jednota ruského lidu.

Musíme to všechno obnovit. V opačném případě není důvod anektovat území, kde bude žít věčně deformované, hladové a centrum nenávidějící obyvatelstvo. Blahobyt území musí přímo záviset na jeho národnostní a hospodářské integraci do Velkého Ruska.

Zároveň se však nesmí opakovat chyba SSSR: provincie nesmí žít na úkor centra. Měly by se živit samy a odvádět daně do centra pro společnou věc: financování armády, speciálních služeb, zahraniční politiky atd.

V tomto případě by naše vnitrostátní (hospodářská) politika měla navazovat na politiku zahraniční: vzájemně výhodná spolupráce, která všechny obohacuje díky společným výdělkům, kumulativnímu efektu společného úsilí, ale nikoliv přerozdělování dostupného majetku v něčí prospěch.

Proto je zde role státu spíše regulační. Investuje především do dopravní infrastruktury, kterou stát stejně potřebuje (přinejmenším k vyslání armády na hranice nebo policie k potlačení nepokojů).

Hlavní roli by naopak měly hrát soukromé společnosti, které podléhají veřejnému dohledu a kontrole. Soukromý byznys není sentimentální, nebude fungovat se ztrátou. Na druhou stranu stát dohlédne na to, aby nedošlo k přímému vykrádání nebo sobeckému ničení strategicky důležitých objektů.

Obecně platí, že pokud ruský stát anektuje území, měl by tam být život organizován tak (organizace života je přímou povinností státu), aby si místní obyvatelstvo vydělávalo na své živobytí a podporovalo státní aparát (místní i centrální), aby územní ekonomika byla přísně integrována do jednotného státního komplexu a aby jak státní rozpočet, tak soukromý byznys, který se na obnově podílí, skončily v zisku, nikoli ve ztrátě.

AUTOR: Rostislav Iščenko

ZDROJ: Ukrajina.RU

Překlad: PhDr. Jana Görcšová/novarepublika.cz